

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA

Direcția generală juridică

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

16 / 12 2013

Dj nr. 581

A V I Z

la proiectul Legii bugetului de stat pe anul 2014 (nr.488 din 03.12.2013)

Direcția generală juridică a examinat, în mod de urgență, proiectul de lege nominalizat, conform prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996 și ale Legii privind actele legislative nr. 780-XV din 27.12.2001 și expune următoarele.

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, aprobat prin Hotărîrea nr.960 din 03.12.2013, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Potrivit prevederilor alin.(1) al art.26 din Legea privind sistemul bugetar și procesul bugetar nr.847-XIII din 24.05.1996, Guvernul prezintă Parlamentului pînă la 1 octombrie a fiecărui an proiectul legii bugetare anuale. Menționăm că, termenul de prezentare a proiectului de lege în Parlament nu a fost respectat.

3. *Cît privește respectarea normelor de tehnică legislativă, atenționăm următoarele:*

La art.1, alineatul (5) este oportun a se diviza în două alineate, alin.(5) și alin.(6), pentru a denumi toate anexele prezente în Legea bugetară. Potrivit art.1 și art.24 din Legea nr.847/1996, anexele sînt părți componente ale legii bugetare anuale, unde sînt detaliate veniturile și cheltuielile bugetului de stat, precum și alte elemente ale bugetului de stat cu indicatorii propuși spre aprobare pentru anul bugetar respectiv. Prin urmare, după alin.(4) al art.1 din proiect vor urma **alineatul (5) Transferurile de la bugetul de stat la bugetele raionale, la bugetul municipal Bălți și la bugetul central al unității teritoriale autonome Găgăuzia (cu excepția bugetelor raionale Basarabeasca, Ocnîța și Rîșcani)** și **alineatul (6) Transferuri de la bugetul de stat către bugetele unităților administrativ-teritoriale din raionale Basarabeasca, Ocnîța și Rîșcani și municipiul Chișinău**. Respectiv, alineatul (6) va deveni alineatul (7).

La art.2:

-pct.1), prevede, ca și în anul precedent, direcțiile de utilizare a mijloacelor Fondului de subvenționare a producătorilor agricoli în textul Legii bugetului de stat. Considerăm că, reglementările respective nu pot constitui obiectul de reglementare a legii bugetare anuale, ci urmează a fi inserate în textul Legii privind asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură nr.243-XV din 08.07.2004, care

poate fi modificată în caz de necesitate (de exemplu, politica bugetar-fiscală). În acest sens, menționăm că alin.(1) al art. 21 din Legea nr.243/2004, stabilește expres că Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare i se alocă anual de la bugetul de stat o sumă destinată subvenționării asigurării riscurilor de producție în agricultură,

- la pct.5), atragem atenția că potrivit alin.(1) al art.17 din Legea energiei regenerabile nr.160-XVI din 12.07.2007, resursele financiare ale Fondului pentru Eficiența Energetică se formează din alocările financiare din partea Guvernului, **de cel puțin 10% din volumul Fondului**, necesare pentru atingerea obiectivelor privind indicii de eficiență energetică și utilizarea surselor regenerabile de energie. În Nota informativă alăturată proiectului de lege, însă, nu găsim informații în acest sens.

Putem observa că normele date se repetă an de an și din aceste considerente, sugerăm că ar fi oportună examinarea posibilității de includere a acestor reglementări cu caracter permanent în actele legislative respective.

La art.7, la literele b), c) și d) urmează a se specifica că, transferurile cu destinație generală și cele cu destinație specială la bugetele unităților administrativ-teritoriale din *raioanele Basarabasca, Ocnița, Rîșcani și municipiul Chișinău*, precum și fondul de compensare pentru acoperirea discrepanței legate de reformarea sistemului de raporturi între bugetul de stat și bugetele unităților administrativ-teritoriale respective, sunt în conformitate cu *art.III și art.IV din Legea nr.267 din 1 noiembrie 2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.*

La art.9 și art.18 pct.14) cuvintele "*impozite și taxe*" urmează a se substitui cu cuvintele "*venituri bugetare*", întru respectarea art.19 lit.e) din Legea nr.780/2001 și pentru a fi în concordanță cu art.8 alin.(1) din Legea nr.847/1996, care stabilește că "*veniturile bugetare se constituie din impozite, taxe, granturi și alte încasări*".

La art.18 la pct.2), urmează a se specifica anul/perioada când a avut loc calamitatea naturală, pentru a nu se confunda dacă aceste prevederi se vor răsfringe și asupra celor care au suferit în anul precedent (de exemplu, înghețurile produse în lunile noiembrie-decembrie).

La anexa nr.4, colonița 3 textul "*transferuri din Fondul de susținere financiară a teritoriilor*" se va substitui cu textul "*transferuri din fondul de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale*".

La anexa nr.5, în denumirea ei, cuvintele din paranteză "*în baza art.III alineatul doi al*" se vor substitui cu cuvintele "*în baza art.III liniuța întâi din*".

4. Potrivit art.7 din Legea 847/1996, bugetele se elaborează și se execută în baza unui sistem unic de clasificare bugetară. Astfel, prin Ordinul Ministerului Finanțelor privind clasificarea bugetară nr. 91 din 20.10.2008 s-a aprobat clasificarea bugetară care asigură sistematizarea indicilor bugetari pentru elaborarea, aprobarea și executarea bugetelor. În anexa nr.1 din proiect, la capitolul *Venituri* constatăm că nu a fost respectată *clasificarea veniturilor bugetare*, fiind omise paragrafele și chiar unele capitole/grupe principale, cum ar fi: *123 Amenzi și sancțiuni administrative; 310 Transferuri pentru cheltuielile curente primite de la bugete de alt nivel; 313 Transferuri curente de la bugetele municipale*. La fel, și în anexa nr.2 limitele de cheltuieli pe autorități publice finanțate de la bugetul de stat sunt prezentate diferit de clasificarea economică a cheltuielilor bugetare inserată la anexa nr.3 din ordinul menționat mai sus.

În aceeași ordine de idei, atragem atenția și asupra unui exemplu care ar putea provoca probleme în achitarea indemnizației unice la nașterea copilului. Potrivit anexei nr.4 din proiectul de lege a bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2014 nr.489/2013, indemnizația unică la nașterea copilului pentru persoanele asigurate și neasigurate, pe lângă alte tipuri de prestații sociale acordate unor categorii de populație, se finanțează de la bugetul de stat prin intermediul Casei Naționale de Asigurări Sociale. Însă în anexa nr.2 la proiectul de lege a bugetului de stat pe anul 2014, la Codul autorității publice centrale nr.289 *Casa Națională de Asigurări Sociale*, lipsesc codurile tip 434 și 475 care se referă la achitarea acestei indemnizații.

Concomitent, semnalăm că în Anexa nr.8 al Ordinului Ministerului Finanțelor nr.91/2008 la grupa principală 10.00. *Asigurarea și asistența socială*, se prevede că "La consolidarea bugetului public național grupa 10.24 aferentă codului 289 "Casa Națională de Asigurări Sociale" se exclude".

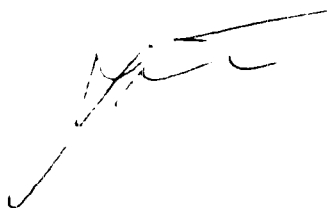
Astfel, constatăm că prezentarea bugetelor autorității publice centrale pe programe nu reflecta clar grupele principale ce urmează a fi achitate din bugetul de stat prin Casa Națională de Asigurări Sociale. Prin urmare, se atestă o lipsă de transparență în aplicarea normelor privind acordarea prestațiilor sociale, ceea ce este inadmisibil.

Din Nota informativă alăturată proiectului desprindem că, "pentru autoritățile publice centrale s-a inițiat aplicarea integrală a metodei de bugetare pe programe, substituindu-se metoda de pilotare. Această inițiativă a fost anticipată de un sistem complex de instruire promovat de Ministerul Finanțelor în colaborare cu partenerii de dezvoltare". În Planul de acțiuni a Guvernului pentru anii 2012-2015, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.289/2012, ca termen-limită pentru implementarea graduală a metodologiei bugetare în bază de programe la nivel central, este prevăzut trimestrul IV al anul 2014.

În acest sens, reiterăm că, în vederea respectării prevederilor art.7 alin.(5) din Legea nr.847/1996 era necesar ca pe parcursul anului 2013 Ministerul Finanțelor trebuia să aprobe un nou ordin privind clasificarea bugetară, pentru ca bugetul de stat pe anul 2014 să corespundă actelor normative în vigoare.

5. Referitor la amendamentele care vor parveni din partea deputaților atenționăm că, acestea urmează a fi adoptate numai după ce vor fi avizate pozitiv de către Guvern, întru respectarea normei alin.(4) art.131 din Constituție și Hotărîrilor nr.19 din 29.04.1999 și nr.29 din 22.05.2001 ale Curții Constituționale.

Oportunitatea adoptării proiectului de lege ține de competența exclusivă a Parlamentului.

**Șef Direcție
Ion Creangă**